

A zsákokat és a szórólapokat a magánházaiban lakók nagy részéhez már eljuttatták

Indul a szelektív hulladékgyűjtés

Fotó: Sylevy Salubriserv/ Facebook

Marosvásárhelyen január 17-étől elkezdődik a szelektív hulladékgyűjtés, hétfőtől első lépésben a magánházaknak lesz lehetőségük különválasztva gyűjteni a hulladékot, majd fokozatosan kiterjesztik a programot a tömbháznegyedekre is. A Sylevy Salubriserv hulladékelszállító vállalat alkalmazottai január első hetében elkezdtek kiosztani a szelektív gyűjtéshez szükséges zsákokat, egyelőre mindenik színből egyet, majd jövő héten, amikor viszik el a hulladékot, a magánhá-

zak lakói megkapják a következő adag zsákokat. A zsákok mellé szórólapot is kaptak, amelyen fel van tüntetve, hogy melyik zsákba mit kell gyűjteni, illetve az is, hogy melyik nap érkeznek a vállalat járművei, hogy elszállítsák a külön gyűjtött szemetet.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

KultúrVásár 2022

Január 15-én kezdődik és 22-éig tart a Maros Megyei Múzeum által szervezett KultúrVásár 2022 című eseménysorozat, amely a román és magyar kultúra napját ünnepli. A rendezvény-sorozat keretében lesznek január 15-én a román kultúra napi események, január 22-én pedig a magyar kultúra napja alkalmából szervezett rendezvények.

2.

79 éve történt a Don-kanyari katasztrófa

79 éve, 1943. január 12-én kezdődött a második világháborúban a szovjet Vörös Hadsereg támadása a Don-kanyarban, melynek következtében a 250 ezer fős 2. magyar hadsereg kötelékéhez tartozó honvédek és munkaszolgálatosok közül mintegy 125-130 ezren estek el, sebesültek meg vagy estek fogságba.

15.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérelésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Digitálisadó-vicc

Benedek István

Divatos szóhasználattal élve digitális korszakban élünk, és folyamatosan vannak új fejlemények. Az idei év egyik változása az lesz, hogy márciustól a jogi személyek csak virtuálisan tarthatják a kapcsolatot az adóhivatallal.

Ez nem meglepetés szilveszteri vicc, annyira komolyan gondolták, hogy már a tavaly nyáron meghirdették, a volt pénzügyminiszter találta ki. Igen, az a szaki, aki civil karrierjében a mama állami megrendelésekkel kitömött cégének volt a gazdasági igazgatója, s azóta már az európai alapok felhasználásáért felelős tárcát dirigálja.

Az ötlet működne is egy normális országban. Elvégre kiváló dolog, ha nem kell sorba állni, vagy hivatali fogadási időpontot kérni a kis-millió adópapír valamelyikének benyújtásához, hanem egy virtuális ügyfélablakba is fel lehet tölteni az elküldendő dokumentumot. Csak-hogy azokon a helyeken, ahol ez már az unalmas hétköznapi rutin része, a dolog nem úgy kezdődött, hogy hasra csapva kitalálták, s bevezették egy tetszőleges dátumtól kezdve. Hanem megterveztek tisztességesen az ehhez kellő technikai hátteret, csiszolták, amíg rendesen nem működött, és akkor adták használatba. Ehhez képest nálunk, ahol a lekoppintás már művészi menü, de a gyakorlati alkalmazással menetszerűen nagy a baj, az történik, hogy van már erre elvileg alkalmas technikai rendszer, csak hogy rapszodikus módon működik. Vagyis akkor nem megy, amikor nagyon kéne, de amúgy nem mutat rosszul.

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC-CCCCC

JANUÁR

14., péntek

A Nap kel
8 óra 3 perccor,
lenyugszik
17 órakor.
Az év 14. napja,
hátravan 351 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó idő

Hőmérséklet:
max. -1 °C
min. -4 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	3, 36, 19, 18, 1 +19	NOROC PLUS: 3 6 7 8 3 0
40	1, 32, 19, 40, 26, 23	SUPER NOROC: 549373
49	29, 12, 23, 42, 27, 10	NOROC: 1 2 5 7 9 1 2

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉG BEN IS!

Elfogadjunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Bezárás fenyegeti a marosludasi cukorgyárat

A világviszonylatban második legnagyobb cukorgyártó nagyvállalat, a francia Tereos marosludasi gyára idén már nem kötött szerződést a cukorrépa-termelőkkel. Ez jele annak, hogy idén leáll a termelés. Múlt év júniusában a cég már bejelentette, hogy eladja a romániai és kínai egységeit. A Tereos az évek során nagy veszteséget halmozott fel, ami november 30-án 2,63 milliárd eurót tett ki. Egyre kevesebb volt a beszállító, mert megcsappant a cukorrépa-termelés a környéken. A cukorgyárnak jelenleg 153 alkalmazottja van, akiket elbocsátás fenyeget.

Felújítják a szászrégeni mozit, befejezik a piaccsarnokot

17 millió lejes költségvetéssel újítják fel a szászrégeni Patia mozit, amely a hatvanas években épült, és befejezik a régóta elkezdt piaccsarnokot. Ezzel a beruházással mindkét létesítményt használatba veheti a közösség. Az Országos Beruházási Társaság Cseke Attila fejlesztési miniszter jelenlétében írta alá a kivitelezési szerződést a nyertes céggel. A felújítás után a mozi épületében két vetítőtér, könyvtár és gyakorlóterem lesz, ahol különböző kulturális rendezvényeket szervezhetnek. A piac hasonlóképpen fontos létesítmény, hiszen az egyetlen a városban, ahol a vásárlók hozzájuthatnak a környező települések helyi termékeihez.

Mobilitási felmérés

A Maroszségi Közösségi Alapítvány a muresMobil projekt keretében január 10–30. között egy mobilitásról szóló közvélemény-kutatásra hívja a város közösségét. A kérdőív Marosvásárhely tömegközlekedésére vonatkozik, a lakosság véleményét olyan lehetséges új intézkedések bevezetéséről kéri, amelyek a városi tömegközlekedés hatékonyságát növelik. Az 5–7 percet igénybe vevő kérdőívet magyar nyelven a <https://forms.gle/cxKn2e4sajM-BeqW99>, román nyelven a <https://forms.gle/38sv6fJbVESvc4r6> linken lehet elérni.

Márciusi próbafelvételi a MOGYTTE-n

A marosvásárhelyi diákliga szervezésében március 27-én lesz az első próbafelvételi a George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemen. Idén először hibrid rendszerben, azaz nemcsak élőben, hanem – azok számára, akik így nem vehetnek részt – online is zajlik majd a próbavizsga, amelyre március 21-ig lehet feliratkozni. Az érdekelteknek a <http://simulareadmitere.lstgm.ro/> internetes oldalra kell feltölteniük az adataikat, ugyanitt választhatnak a három próbavizsgacsomag valamelyikéből. Az egyetlen tudásmérési tartalmazó csomag 80 lejbe kerül, két próbavizsgáért 150, háromért 220 lejt kell fizetni, a két utóbbi csomag a korábbi évek minitestszeit és próbavizsgáit is tartalmazza. Az idej próbafelvételi hivatalos Facebook-oldala minden résztvevő számára elérhető.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Eseménysorozat a román és magyar kultúra napján

KultúrVásár 2022

Január 15-én kezdődik és 22-éig tart a Maros Megyei Múzeum által szervezett KultúrVásár 2022 című eseménysorozat, amely a román és magyar kultúra napját ünnepli. A rendezvénysorozat keretében lesznek január 15-én a román kultúra napi események, január 22-én pedig a magyar kultúra napja alkalmából szervezett rendezvények. 2011 óta Románia minden évben január 15-én, Mihai Eminescu költő születésnapján ünnepli a román kultúra napját, a magyar kultúra napjának megünneplésére pedig 1989 óta január 22-én kerül sor, annak emlékére, hogy a kézirat tanúsága szerint Kölcsey Ferenc ezen a napon jelezte meg dátummal a Himnusz kéziratát.

Kaáli Nagy Botond

Amint azt a kultúrávász szervezői írják, napjainkban a vásár hagyományos értelme megváltozott, helyét a városokban a bevásárlóközpontok vették át. Kikapcsolódási formaként azonban tovább él a vásár intézménye. A karácsonyi, a különféle termékeket reklámozó, vagy akár a helyi kézművesek és termelők árúját felvonultató vásárok újjaélesztették és újraértelmezték a hagyományos vásár fogalmát. A KultúrVásár 2022 elnevezésű eseménysorozatával a Maros Megyei Múzeum a vásárok kereskedelmi jellegén túlmutató rendezvényt szeretne létrehozni, amely a közösség vásárfelfogását alapjaiban változtatja meg – az eseménysorozat keretében a kulturális termékek és tevékenységek cseréjével járulnak hozzá a hagyományos vásárfelfogás és a kultúrák közti párbeszéd változásához. A január 15. és 22. közötti héten naponta 11-től 14 óráig a román és a magyar kultúra napjáról egyaránt megemlékeznek Marosvásárhelyen. A KultúrVásár 2022 keretében a következő múzeumi kiállítások látogathatók: Kultúrpalota, Toldalagi-palota, a múzeum várbeli épülete. Az eseményekre a belépés ingyenes, a részletes és teljes program a www.muzeulmures.ro honlapon található. Az alábbiakban a január 15-i rendezvényekről közölünk előzetes összefoglalót, a január 22-i eseménysorozatra a későbbiekben térünk vissza.

A román kultúra napján, január 15-én, szombaton a következő eseményekre kerül sor: 11:00–11:30 óra: *Eminescu. A román kultúra kiteljesedett alakja.* 11:30–12:00 óra: *Hommage on Mihai Eminescu's poetry.* 12:00–13:00 óra: *Grigorescu remekművei.* 13:00–14:00 óra: *Trei parale-koncert.* 11:00–14:00 óra: *Tudni akarok! Olvasni jó!*

Szombat, 11:00–11:30 óra: *Eminescu. A román kultúra kiteljesedett alakja.* Felolvasó-előadás a Maros Megyei

Könyvtár udvarán: Eugeniu Nistor, Iulian Boldea, Ioan Găbudean és Gheorghe Vintan.

11:30–12:00 óra: *Hommage on Mihai Eminescu's poetry.* Rendkívüli hangverseny a Kultúrpalota kistermében (második emelet). A kórus- és kamarazenei koncerten a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes kara és a Tiberius vonósnégyes lép fel. Műsoron román zeneszerzők alkotásai: Marțian Negrea, Gheorghe Dima, Tudor Jarda, Vasile Cazan és Vasile Popovici művei Mihai Eminescu és George Coșbuc verseire.

12:00–13:00 óra: *Grigorescu remekművei.* Cora Fodor, a Maros Megyei Múzeum művészeti osztálya kutatójának előadása a Modern Román Művészeti Galériában, a Kultúrpalota harmadik emeletén. A galériában hat Nicolae Grigorescu-festményt állítanak ki és mutatnak be. A művek között a portréktól a tájképeken át a plein air kompozíciókig minden téma képviselteti magát. Nicolae Grigorescu mindenikben nagyot alkotott pályafutása során.

13:00–14:00 óra: A Trei parale együttes koncertje a Modern Román Művészeti Galériában, Kultúrpalota, harmadik emelet. A Trei parale a Kárpátok vidékére jellemző régi zene kedvelőit fogja össze, az együttes a hagyományos román zenét más, itt élő népek (zsidók, cigányok stb.) zenéjével ötvözi. Florin Iordan (fuvola, kobza), a Román Paraszt Múzeumának etnomuzikológusa felel a zenekar koncepciójáért. Mellette Daniel Pop tanár (ének, fuvola, kaval, doromb, ütőhangszerek), Beatrice Iordan bábszínész (kobza, ének) és Mihai Balabaz zenész (hegedű, nagybőgő). Elsősorban azokra a korabeli átíratokra támaszkodnak e zenei univerzum rekonstruálásában, amelyeket Anton Pann, a bizánci zene zoltáros és teoretikusa gyűjtött össze Spitalul amorului című kötetében. A koncert a 18. század végétől a 19. század közepéig a moldvai és munténiai bojárak udvarában játszott régi román zene rekonstrukciója. Vannak kissé későbbi alkotások is, ezek a bizánci térhez erősen kötődő világot idézik.

11:00–14:00 óra: *Tudni akarok! Olvasni jó!* – tevékenységek a gyermekkönyvtárban.

A virushelyzetre való tekintettel az eseményen való részvétel regisztrációhoz kötött. A részvételi szándékot a pr@muzeulmures.ro e-mail-címen kéri jelezni. A helyek száma korlátozott (a terem kapacitásának csak 30%-a használható). A rendezvényeken csak a SARS-CoV-2 vírus ellen beoltott személyek vehetnek részt a második dózis felvételét követően számított 10 nap után, valamint a koronavírus-fertőzésen átesett személyek az átesést bizonyító (legkevesebb 15, legtöbb 180 napja kiadott) igazolvánnyal. A rendezvények teljes időtartama alatt kötelező a maszk viselése.

Vasárnap kezdődik az egyetemes imahét

Idén az érvényben levő járványügyi szabályok betartása érdekében az egyetemes imahét istentiszteleteinek a marosvásárhelyi Vártemplom ad otthont. Az alkalmak mindennap 18 órakor kezdődnek – közölte Szénégető István római katolikus plébános.

Az idej imahét témája, mottója: „Láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy imádjuk őt.” / „Láttuk csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy bemutassuk neki hódolatunkat” (Mt 2,2).

Az imahét a marosvásárhelyi történelmi egyházak lelkeszei hirdetik az evangéliumot, a következő program sze-

rint: január 16-án, vasárnap Henter György vártemplomi református lelkipásztor, 17-én, hétfőn Lakatos Péter református lelkész, 18-án, kedden Szénégető István római katolikus plébános, 19-én, szerdán Papp Noémi evangélikus lelkész, 20-án, csütörtökön Balázs Ferenc római katolikus plébános, 21-én, pénteken Kecskés Csaba unitárius lelkész, január 22-én, szombaton Fekete Márton kistemplomi református lelkész, míg január 23-án, vasárnap Sebestyén Péter római katolikus plébános ígehirdetése zárja az imahetet.

A hívek perselyes adományait idén a cserealj római katolikus templom javítási-bővítési munkálataira ajánlják fel. (mezey)

RENDEZVÉNYEK

Előadás a Medve-tóról

Dr. Hantz Péter kutatóbúvár, biofizikus, a Medve-tó mélyének kutatója tart előadást január 14-én, ma 18 óra-

tól a szovátai unitárius templomban. A tudós fényképei és videófelvételei egy eddig ismeretlen, csodálatos, gazdag élővilágot mutatnak be, hangradaros vizsgálatai és mikrobiológiai elemzései lenyűgözőek. Az előadón a járványügyi szabályok betartásával lehet részt venni.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirocska, Vajda György. KORREKTŰRA: Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujzag.ro, tel. 0742-828-647.

REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujzag.ro E-mail: nepujzag@e-nepujzag.ro

Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A vallásszabadság erdélyi törvénybe iktatását ünnepelték Tordán

Fotó: MTI

Tordán unitárius istentisztelet keretében ünnepelték meg, hogy 1568-ban itt tartották azt az országgyűlést, mely a világon elsőként iktatta törvénybe a vallásszabadságot. A vallásszabadság tordai kihirdetését az erdélyi alapítású unitárius egyház a saját születésnapjának tekinti.

Az ünnepségen Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára kifejtette: a vallásszabadság kinyilvánítása az emberi jogok egyik korai törvénybe iktatása volt, és ez jelentette Erdély megmaradásának az egyik titkát is. Az ősök ugyanis ezzel oltalmazták meg a közösségeket. Hangsúlyozta: ma is ki kell mondani, hogy összefogásra van szükség nemcsak a közösségekben, hanem a közösségek között is.

Megemlítette: Magyarország kormányának támogatásával 2010 óta 650 egyházi ingatlan, 2016 óta pedig 480 óvoda újult meg vagy épült fel Erdélyben. Úgy vélte, az áprilisi magyarországi parlamenti választás arról is fog szólni, hogy ezt a munkát sikerül-e megőrizni és folytatni. Arra kérte a jelen levő lelkészeket, hogy buzdítsák választási regisztrációra és szavazásra híveiket.

Kovács István unitárius püspök rövid üzenetében azt hangsúlyozta: „erősen kell fogunk egymás kezét ebben a viharban, hogy megmaradhassunk a kereszténység fundamentumán”.

Kolumbán Vilmos, a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet rektora arra emlékeztetett, hogy az általa vezetett intézményt

1948-ban a kommunista állam kényszere hozta létre, de a református, evangélikus és unitárius lelkészek közös képzése közelítette egymáshoz az erdélyi protestáns egyházakat, és eredményessé tette együttműködésüket.

Józsa István Lajos tordai unitárius lelkész a vallásszabadság kihirdetésének tulajdonította, hogy az erdélyi szászok himnusza „türelmőföldként” és „minden hitnek otthonaként” említi Erdélyt.

Csete Árpád homoródalmási lelkész, az Unitárius Lelkesek Országos Szövetségének elnöke azt hangsúlyozta az ünnepi istentiszteleten mondott prédikációjában, hogy a vallásszabadság törvénye a szeretet törvénye, egymás megértésének, elfogadásának a törvénye. Szerinte a törvény azért él négy és fél évszázaddal később is, mert jézusi tanítás alapján szövegezték meg. Hozzátette: a szeresd Isten és szeresd felebarátodat parancsa ma is szilárd alapot jelent.

Az ünnepség a Torda főterén négy évvel ezelőtti felavatott vallásszabadság-émlékűnél folytatódott koszorúzással. A délutáni kolozsvári ünnepség a vallásszabadság törvénybe iktatását kezdeményező Dávid Ferenc szobrának megkoszorúzásával zárul.

A Tordán tartott 1568-as erdélyi országgyűlés január 13-án a világon elsőként iktatta törvénybe a vallás- és lelkiismereti szabadságot, olyan korban, amikor Európát a katolikusok és a protestánsok közötti villongások jellemezték. Európa nyugati felében csak évtizedekkel később születtek hasonló határozatok. (MTI)

A kormány a kórházak tehermentesítését célzó kezelési központok kialakításáról döntött

A kormány a kórházak betegfelvételi osztályainak tehermentesítése érdekében olyan járóbeteg-rendszerben működő Covid-központok kialakításáról döntött, amelyek felmérik az enyhe tüneteket mutató vagy tünetmentes koronavírus-fertőzöttek állapotát, és az otthoni kezeléshez szükséges gyógyszereket is felírják.

A csütörtöki kormányülésen elfogadott határozat szerint Romániában bárki háziorvosi beutaló nélkül is ellátásban részesül a Covid-kezelési központokban, ha pozitív lett – és az egészségügyi hatóságok „Corona Forms” nevű országos nyilvántartásába is bekerült – a koronavírus-tesztje, függetlenül attól, hogy rendelkezik-e egészségügyi biztosítással.

A kormányhatározat szerint ezen egészségügyi szolgáltatások költségeit az országos egészségbiztosító pénztár fedezi a (várhatóan a kórházak által kialakítandó) Covid-kezelési központokkal megkötendő keretszerződés alapján.

A kivizsgálás és kezelés egy napos kórházi beutalásnak felel meg, és azokban az esetekben alkalmazzák, amelyek

nem igényelnek folyamatos kórházi kezelést, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az otthoni elszigetelésben maradó fertőzöttek is hozzájussanak az eddig kizárólag kórházakban használt antivirális gyógyszerekhez. Az egészségügyi miniszter korábban jelezte: a sürgősségi ellátás tehermentesítését reméli az intézkedéstől, azt szeretné elkerülni, hogy a kórházak betegfelvételi osztályán ismét olyan torlódás alakuljon ki, mint a járvány tavaly őszi negyedik hulláma idején.

Közben az ötödik hullám meredeken ível fel: Romániában csütörtökön megközelítette a tízezret a napi esetszám. Az utóbbi 24 órában diagnosztizált 9785 új fertőzött csaknem 240 százalékkal haladja meg az utóbbi két hét átlagát, a 34 újabb haláleset pedig több mint tíz százalékkal magasabb a kéthetes mozgóátlagnál. Az egészségügyi rendszer terhelése csaknem 40 százalékkal emelkedett egy hét alatt: csütörtökön 3272 koronavírus-fertőzöttet kezeltek kórházban. Az intenzív terápián ápoltsúlyos betegek száma egy hét alatt tíz százalékkal, 441-re emelkedett. (MTI)

Sztrájkra készülnek a tanügyben

Nagyon nagy a valószínűsége annak, hogy a tanügyi alkalmazottak beszüntetik a munkát – nyilatkozta csütörtökön az Agerpres hírügynökségnek a Spiru Haret Tanügyi Szakszervezeti Szövetség elnöke, Marius Nistor a kormánypalota előtt tartott szakszervezeti tüntetés elején.

Az érdekvédelmi szervezet vezetője elmondta: a közoktatásban dolgozók körében, beleértve a kisegítő személyzetet, igen nagy az elégedetlenség, és szerinte jogosan tiltakoznak. „Mindannyiunkat érintenek a kormány intézkedései (...). Az embereknek elfogyott a türelmük, mert közben rettenetesen megemelkedtek a közüzemi számlák” – magyarázta Nistor.

A pedagógusok munkabeszüntetésének lehetőségét a Tanügyi Szabad Szakszervezetek Szövetségének (FSLI) elnöke, Simion Hancescu is megerősítette az Agerpresnek.

„Nagyon nagy valószínűséggel sztrájkolni fogunk” – jelentette ki. Hozzátette, hogy a három nagy tanügyi szakszervezeti szövetség a tagság konzultálása után dönt az esetleges mun-

kabeszüntetéséről, de szerinte első lépésként egy figyelmeztető sztrájkra mindenképp számítani lehet.

A kormánypalota előtti tüntetésről Marius Nistor elmondta, a tanügyi alkalmazottak azért elégedetlenek, mert a kormány nem alkalmazza az egységes bérezési törvényt, amelynek értelmében közel 18 százalékos fizetésemelés illetné meg a pedagógusokat. De tiltakoznak amiatt is, hogy a járvány megnehezítette a munkájukat, olyan feladatokat kell elvégezniük, amelyeknek semmi közük a munkaköri leírásukhoz, és közben a kormány a GDP-nek mindössze a 2,28 százalékát fordítja az oktatásra. A Spiru Haret szakszervezeti szövetség elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy a döntéshozók nem halogathatják a végtelenségig az egységes bértörvény előírásainak alkalmazását. Szerinte a kormányban aggódniuk kellene amiatt, hogy a pedagógusok több mint 40 százaléka legszívesebben otthagyná a tanügyet. „Az oktatási rendszer jövője került veszélybe az úgynevezett megszorító politikák miatt” – jelentette ki Marius Nistor. (Agerpres)

Ország – világ

Megugrott a külföldi közvetlen tőkeberuházások értéke

Csaknem háromszorosára nőtt Romániában a külföldi közvetlen tőkeberuházások értéke tavaly az első tizenegy hónapban, elérte a 6,866 milliárd eurót – közölte csütörtökön a Román Nemzeti Bank. 2020 január-november közötti időszakában 2,397 milliárd euró áramlott be a román gazdaságba, így 2021-ben 186 százalékos növekedést jegyeztek éves összevetésben. A 6,866 milliárd euróból 5,499 milliárd eurót tett ki a tulajdonosi részesedés, további 1,367 milliárd eurót a vállalatcsoportokon belüli hitelek. (MTI)

A NATO mindent megtesz valamennyi szövetségese biztonságáért

A NATO mindent, ami szükséges, megtesz valamennyi szövetségese biztonságáért az erős védelem biztosítása és a párbeszéd fenntartása révén – jelentette ki Jens Stoltenberg NATO-főtitkár Brüsszelben, miután megbeszélést folytatott Alar Karis észt államfővel csütörtökön. Jens Stoltenberg hangsúlyozta: a NATO minden, biztonsági környezetet fenyegető fellépésre a kollektív védelmi mechanizmusán keresztül válaszol. A szerdán tartott NATO–Oroszország Tanács ülésével kapcsolatban – amelyet az ukrán határ közelében tapasztalt orosz csapatösszevonás okozta feszültség enyhítése céljából hívtak össze – a NATO-főtitkár közölte: a katonai szövetség világossá tette Oroszország számára, hogy magas ára lesz bármifajta agresszióknak Ukrajnával szemben. Kijelentette, hogy a NATO sosem fog kompromisszumot kötni az európai biztonságot szavatoló alapvető értékeket illetően. (MTI)

Hazaindultak Kazahsztánból az ODKB békefenntartóinak első orosz alegységei

Felszálltak a kazahsztáni Almatiból a Kollektív Biztonsági Szerződés Szervezetének (ODKB) első hazatérő orosz alegységei és a haditechnikájukat szállító repülőgépek – közölte csütörtökön az orosz védelmi minisztérium. A tárca szerint az orosz légi-erő négy Il-76-os gépe Ivanovo megyébe szállítja a katonákat. Szergej Sojgu orosz védelmi miniszter, akit csütörtökön fogadott Vlagyimir Putyin elnök, kijelentette, hogy a békefenntartók kivonását várhatóan január 19-én fejezik be. Putyin azt mondta, hogy a békefenntartók végrehajtották feladatukat, fontos szerepet játszottak a helyzet stabilizálásában Kazahsztánban, ezért hazatérhetnek. (MTI)

Több mint 6 millió EU-állampolgár kért tartós nagy-britanniai letelepedési engedélyt

A brit belügyminisztérium csütörtökön ismertetett friss adatai szerint csaknem 6,4 millió EU-állampolgár folyamodott tartós nagy-britanniai letelepedési engedélyért a múlt év végéig. Azt az adatsort, amely a kérelmezők állampolgárságát is feltünteti, a tavalyi harmadik negyedév végéig tartalmazza a brit belügyminisztérium statisztikája. A lista élén a románok állnak 1.133.980 letelepedési folyamodvánnyal, őket a lengyelek követik, akik közül 1.124.930-an kérték nagy-britanniai letelepedett státust szeptember végéig. A felső ötös mezőnyben szerepelnek az olaszok 560.720, a portugálok 427.470 és a spanyolok 364.170 benyújtott letelepedési kérelemmel. (MTI)

Digitálisadó-vicc

(Folytatás az 1. oldalról)

A kötelező használatának a határidejéig már két hónapnál is kevesebb van, de a jogi személyeknek még a fele sem használja ezt a felületet. Innen már borítékolható, hogy ha márciusban minden érintett rá akar csatlakozni, a terheléstől úgy omlik össze a szisztéma, hogy a rendszergazdák húsvétig sem teszik rendbe. Olyan lesz ez, mint nemrég a személyi jövedelemadók kötelező online benyújtásakor már láthattuk. A határidő jött, az adófizető csatlakozott, a rendszer összedőlt, mint kártyavár, a hivatal kérte az elnézést meg a papírok beadását úgy, mint azelőtt. Mert ahol olyanok vezetnek közhivatalt, akik a valódi életben két számszázat sem tettek eredményesen keresztbe, ott így megy.

Az ötlet a technikai részleteken túl az adóbehajtás szempontjából sem tűnik okosnak. Egész Európában se-reghajtok vagyunk az adóbehajtás eredményességében, és ameddig ebben nem közelítünk legalább nyúl farknyit a kontinens civilizált részéhez, addig nem lazítani kellene a hatóság és az adófizetők kapcsolatán, hanem pont ellenkezőleg. Jobban oda kéne figyelni az adófizetőkre, különös tekintettel a legalitás határain ügyeskedőkre, és ez a valódi világban jobban működik, mint a virtuálisban. Vagy pont az a nagy digitális sürgölődés burkolt célja, hogy a politikai szempontból jó adócsalók életét megkönnyítsék?

Indul a szelektív hulladékgyűjtés

(Folytatás az 1. oldalról)

Marosvásárhelyen január 17-étől elkezdődik a szelektív hulladékgyűjtés – ez a város történetének első szervezett, rendszeres szelektív hulladékgyűjtése. Először a magánházban lakók gyűjtik szétválasztva a hulladékot, ez mintegy 7 ezer vásárhelyi háztartást jelent. Az önkormányzat közleménye szerint a szelektív hulladékgyűjtés hosszú távon a szolgáltatás árának mérséklését eredményezheti, tonnánként akár 175 lejjel csökkenhetnek a költségek.

Az újrahasznosítható hulladék négy típusát gyűjtik különböző színű zsákokba: a műanyagot, fémet sárgába, a papírt és kartont kékbe, az üveget zöldbe, a biológiailag lebomló hulladékot pedig tetszőleges színű zsákba. Rendkívül fontos, hogy a különböző típusú szemetet ne vegyítsék össze.

Rigmányi Eszter, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal sajtószóvivője lapunknak elmondta, a zsákokat a hulladékelszállítással megbízott vállalat biztosítja, a kiosztása már az év első hetében elkezdődött, és január 17-ig valamennyi magánház-tulajdonoshoz eljuttatják. Első alkalommal mindenik színű zsákból egyet-egy kapnak a lakók, és minden alkalommal, amikor a cég alkalmazottai elszállítják a hulladékot, átadják a következő hétre szükséges új zsákokat. A sajtószóvivő szerint a ma-

gánházak nagy részének lakói már megkapták a zsákokat, ahol otthon találták őket, átadták nekik a vállalat alkalmazottai, ahol pedig nem, ott általában betették a postaládába. Volt eset, hogy a hulladékelszállító cég dolgozói nem tudták, hogy egy-egy udvaron több lakrész is van, és csak egy adag zsákot hagytak, ezeket a helyzeteket lehet jelezni a cég Facebook-oldalán megtalálható 0799-858-892-es diszpécserszámmon, illetve a székhelyükön is. A megbízott cég hetente gyűjti össze a magánházak elől a tele zsákokat, egy előre meghatározott, utcákra lebontott ütemterv szerint, a lakókat pedig arra kéri, hogy az elszállítás előtti napon tegyék ki a zsákokat. A szóvivő hangsúlyozta, a zsákokat négy különböző jármű gyűjti össze, amelyek nem feltétlenül egyszerre érkeznek, a lakók ne aggódjanak, ha látják, hogy egy zsákot elvittek, a többi pedig ottmaradt, mert betartják az ütemtervet, és még aznap elszállítják a többit is. A szelektív gyűjtés nem befolyásolja a már megszokott szemétszállítási rendet, a háztartási hulladékot a már jól ismert program szerint viszi el a szolgáltató.

A zsákokkal együtt a hulladékelszállító vállalat alkalmazottai szórólapon is hagytak a magánházak lakóinak, amelyen szerepelnek a szelektív gyűjtéssel kapcsolatos tudnivalók, hogy melyik színű zsákba milyen típusú hulladékot

kell tenni, ugyanakkor az is, hogy az egyes típusokba mely használati tárgyak tartoznak. Mindemellett a szórólapon ott van a nap is, amikor az adott utcából a vállalat járművei elszállítják a szemetet. Az utcák napokra lebontott jegyzéke elérhető a polgármesteri hivatal honlapján is, a lista alapján hétfőnként a November 7. negyed övezete, kedden a Meggyesfalva, Bodoni utca, Kövesdomb környéke, szerdán a Cuza Vodă utca, Szabadság utca övezete, csütörtökön az Egyesülés negyed, pénteken a Somostető és Kornisa negyed környéki utcák, szombaton a Tudor, Budai és Belvedere negyed kerül sorra. A főtéri zónához tartozó utcákból kedden és szerdán éjjel szállítják el a kitett színes zsákokat a Sylevy Salubriserv járművei. A szelektíven gyűjtött hulladék kezelése a megbízott vállalat feladata, amely a szétválasztva gyűjtött szemetet engedélyezett állomásra szállítja feldolgozásra.

Következnek a tömbházak

Miután elindul a szelektív hulladékgyűjtés a magánházaknál, az idei év első negyedével kezdődően azt kiterjesztik a tömbházakra is. A polgármesteri hivatal meghirdetett egy versenytárgyalást az ehhez szükséges infrastruktúra kialakítására, az egyik licit január végén zárul, az önkormányzat ennek révén 216 szelektív hulladékgyűjtő konténert vásárol. Ez azt jelenti, hogy a közeljövőben a 168

Fotó: Sylevy Salubriserv/ Facebook

gyűjtőpontból 72-nél már rendelkezésre fog állni az infrastruktúra. Év végéig valamennyi lakosnak meg-

lesz a lehetősége szelektíven gyűjteni a hulladékot – ígéri a marosvásárhelyi önkormányzat.

Megoldást keresnek a műtrágyagyártás újraindítására Kormány szintű tárgyalások

Fotó: gov.ro

Január 13-án, csütörtökön Nicolae-Ionel Ciucă miniszterelnök Bukarestben a kormánypalotában találkozott Harri Kiiskivel, a marosvásárhelyi Azomureș Rt. vezérigazgatójával, akivel a gyár újraindításának lehetőségeiről tárgyaltak. A megbeszéléseken részt vett Virgil Popescu energetikaügyi miniszter, Adrian Chesnoiu mezőgazdasági miniszter és Mihai Aniței, az AMEROPA cégcsoport képviselője.

A tárgyalásokon olyan konkrét megoldásokat kerestek, amivel a jelenlegi energiaválság okozta hely-

zetben versenyképessé tudják tenni a műtrágya előállítását. A kormányfő értékelte a cég erőfeszítéseit, és biztosította a cégvezetőket, hogy a kormány azon dolgozik, hogy biztonságos és stabil üzleti klímát alakítson ki az országban. Továbbá fontosnak tartotta, hogy valamiképpen támogassák Románia legnagyobb műtrágyatermelőjét, amelynek üzemeltetésével hozzájárulhatnak a nemzetgazdaság fejlődéséhez, a gazdasági stabilitáshoz és a munkahelyek megőrzéséhez – áll többek között a tárgyalások után kibocsátott kormányközleményben. (v.gy.)

Új alprefektus, tele jó szándékkal

A Szociáldemokrata Párt (PSD) Maros megyei sajtóirodája a fenti címmel adott ki közleményt, amelyben bejelenteti, hogy a szervezet javaslatára a kormány Nicolae-Florin Pălășant nevezte ki Maros megye alprefektusának.

Nicolae-Florin Pălășan nem töltött be köztisztviselőt, de élettapasztalata és szakmai képzettsége révén megfelelő erre a tisztségre. Korábban a Maros Megyei Rendőr-felügyelőségen a fegyverek, robbanóanyagok, veszélyes anyagok ellenőrzésére szakosodott osztály vezetői posztját töltötte be.

Dumitrița Gliga, a PSD Maros megyei elnöke kijelentette: „Örömmel fogadtam a hírt, hogy egy általunk alkalmasnak tartott személy bizalmat kapott a központtól. Pălășan közrendvédelmi területről jön, megfelelő szakmai képzettséggel rendelkezik, és új a helyi és regionális közigazgatásban. Változást, új és képzett embereket ígértünk, betartjuk ígéreteinket”.

Nicolae-Florin Pălășan: „Valószínűleg ez az

egyik legfontosabb kihívás szakmai pályafutásom során. Számomra fontos, hogy legjobb tudásom szerint lássam el feladatokat a prefektúra intézményén belül. Kommunikációs csatornák megnyitását javaslom, a törvények betartásának felügyeletét, valamint az esetleges félreértések lezárását a helyi közigazgatásban” – nyilatkozta az új alprefektus, aki az intézmény csütörtöki sajtóközleménye alapján már a hivatali esküjét is letette. (mózes)

Fotó: Maros Megyei Prefektúra

SZÍNES VILÁG

XIX. évf. 2. (792.) szám, 2022. január 14., péntek

A fogalmak mélységéből is merített hit Vallási határozat a türelemről

A vallás és a határozat első látásra egymástól különálló dolgok. Más szóval: lehet-e kapcsolat a „vallás” és a „határozat” között? A vallás az, ami a határozatainkat, ez esetben a döntéseinket befolyásolja, vagy fordítva? A türelem döntés kérdése lenne? Hogyan indulhatunk el a választékos útján, ami a „vallás”, a „határozat” és a „türelem” kapcsolatát jelenti? A határozatok, a döntések mögött csak az akarat állna, vagy valami más is? A vallásnak mi köze lehet az akarat-hoz, és mindennek a türelemhez? Vallás, határozat, vallási határozat és türelem – miért és hogyan lehet fontos számunkra 2022. január 13-án?

Nagy-Bodó Tibor

Dr. Sándor Szilárd lelkész neve mellett már többször láthattuk leírva azt a szót, hogy türelem, és azt is, hogy pasztorálszichológia. Itt és most e két szó mellől kérdezzük.

– Mit mondhat nekünk a lelkész ezekről a dolgokról, mit jelenthet 2022. január 13-án nekünk a türelem és a pasztorálszichológia?

– Köszönöm a kérdést. Két fogalomról beszélünk. A türelem és a pasztorálszichológia mint lelki és szellemi forrás számomra nagyon sokat jelent. Amennyiben e két szó, e két fogalom mellé állunk, ezeknek a lelki és szellemi tisztá forrásából hitet is meríthetünk.

Ezzel természetesen nem azt állítom, hogy a fogalmak kimondottan a hit forrásai, de azt igen, hogy a fogalmak mélységeiből mint lelki és szellemi forrásból meríthetünk hitet is.

Ez a mondat bonyolultsága ellenére igen egyszerű: az imádságaink, zsolnáraink, vallásos énekeink is – a dallamok, ritmusok, ütemek mellett – szavakból állnak, amelyek fogalmakat közvetítenek. Az 1.Kor 14,15-ben olvassuk, hogy „imádkozom lélekkel, de imádkozom értelemmel is”.

A tordai vallási határozat 2018-tól hungarikum

Most nem térek ki a szavak és a fogalmak filozófiai kérdésvetetésére, azt sem részletezem, hogy mit jelenthetnek számunkra a szavak a maguk fogalomhordozó szépségében, vagy egyéni tapasztalataink esetleges nyelvértése és fogalomhasználati alapján.

A kérdést tehát az itt és most felől kívánom megválaszolni: 2022. január 13-án 454 éve a tordai vallási határozatnak, amely 2018-tól hungarikum. Ez a vallási határozat a hit és lelkiismereti szabadságról, va-

Sándor Szilárd

Fotó: Nagy-Bodó Tibor

gyis a türelemről szól. Tehát 2022. január 13-án kapcsán minden lelkész ezekről a dolgokról sok mindent elmondhat.

– Az elmondottakból, vagyis e sok mindenből pár dolgot osszon meg velünk és az olvasókkal is.

– Először is, amint a felsejtetőben olvashattuk, mindjárt az elején felvetődnek – 2022-ben különösképpen – a vallás és a határozat kapcsolatáról, valamint a vallási határozattal kapcsolatos kérdések.

Mit ért a mai ember a valláson, de ennél is fontosabb, hogy miként éli meg a vallásos életet?

Nos, a kérdés első felére nem lehet röviden válaszolni, hiszen annak, hogy a valláson mit ért az ember, több irányba is elvezető szakirodalma van a vallástörténelem, teológiai, nyelvészeti, a pszichológia vagy éppen a pasztorálszichológia, akár más tudományok felé.

Vallásosságunk megélése megjelenik a mindennapi határozatainkban

Miután sikerül a mai embernek a maga számára tisztázni, hogy mit ért a valláson, és hogyan éli meg a saját vallásos életét, tovább kell keresnie, hogy ennek mi köze a határozathoz, vagy mit is jelent az, hogy vallási határozat.

Ha ennek a vallási tudatnak vagy értelmezésnek formát is tud adni, akkor már közel kerül ahhoz a felismeréshez, amit számára a határozat és vallás vagy éppen a vallási határozat jelenthet.

Vagyis arról van szó, hogy a vallásosságunk megélése megjelenik a mindennapi határozatainkban, és hogy döntéseinket is befolyásolja, hogy miként éljük meg vallásosságunkat. Elég csak arra utalnom, hogy a Szentírásban is milyen sok előírás található, mintegy parancsolat, vallási törvény arra, ami az ember egészséges életvitelével kapcsolatos – gondoljunk csak a táplálkozással, gyógyulással, erkölcsi szabályokkal kapcsolatos ószövetségi előírásokra, de ide tartozik az újszövetségi jézusi kettős parancso-

békéjét és reménységét, megalapozva az értékekhez viszonyuló türelmet is.

– A türelem tehát a döntés következménye? Milyen összefüggések vannak a vallásosság és a vallási határozat között?

– A türelem lehet a döntés következménye, viszont a döntés következménye is lehet a türelem. A vallásos életvitel megélésehez is szükség van döntésre, másfelől viszont azon döntések meghozatalában, amelyek mögött vallásos életvitel van, más irányba vezetnek el az embert.

Az is jó kérdés a valláskutatók, pasztorálszichológusok számára is, hogy mit értünk „vallási határozaton”. Egyfelől ez jelenti azokat a döntéseket, amelyek mögött vallásos meggyőződés, életvitel van, amit meghozunk egyéni életünkben. Ez az úgynevezett belső tekintély, mely nélkül nem beszélhetünk arról, hogy az embernek bármi köze lenne a valláshoz.

Másfelől a „vallási határozat” jelenti azokat a vallásról hozott határozatokat, amelyeket a vallási életüket hitelesen megélő vallási vezetők hoznak meg mintegy útmutatóként vagy modellként, vagy talán éppen azt a maradandó és

meghatározó életet és gondviselő isteni kijelentést tolmácsolják – mint a külső értékre és értelemre irányuló tekintélyt – a mindenkori emberek számára, amelyek nemcsak a keretet, a formát adják meg, de meg is töltik tartalommal mindezt.

1568. január 13-án az országgyűlésen hozott határozat egy ilyen keret, egy ilyen forma, és benne kitöltő megélhető tartalom volt s maradt azóta is. Az isteni kijelentés tolmácsolása akkor is, azóta is a vallási határozat mint a vallási türelem, a hit és lelkiismereti szabadság törvénye jelenik meg,

Ami a mienk, mindannyiunké mint magyar érték, hungarikum, megőrizve az európai máglyatűzek füstfelhői mellett a világosságot adó mécsesek örök lángját, a hit drága ajándékának lobogó oltári fényét, mely ott dobog mindannyiunk lelkében.

2022. január 13-án jó, ha erre a keretre, erre a formára, erre a tartalomra figyelünk, hogy nemzeti keresztény önazonosságunk belső mélységeinek iránytűjét felismerve tudjuk gyakorolni azt a türelmet, ami megerősít, jövőt és életet hoz ezután is számunkra.

Forrás: nepzava.hu

A természet kalendáriuma (CDXCVII.)

Kiss Székely Zoltán

*Álmodám tavasszal,
Szép, derült, virágos tavaszi napokkal;
Zöld berek aljában susogó szellővel,
Csevegő patakkal.*

*(...) Száz meg száz madárhang
Szól az árnyas erdőn, titkait beszélve;
Bokorról bokorra lomha kakuk szállong
Szellős róna szélén.*

*Olvasatlan ígér
Hosszu, hosszú évsort, melyből egy se tölt
el,
Melynek mindenikén örökös tavasznak
Reményszíne zöldell. –*

Arany János álmodá ezt **Télben**, 1848. január 21-én, még ama forradalom előtt. A szalontai jegyző akkorra már megírta a **Toldi estéjét**, sőt a Murány ostromát is. Jó fél évvel azelőtt **Petőfi Sándor** is tiszteletét tette Szalontán, s ettől kezdve barátságukat rendszeres levelezés pecsételte.

*De oly hűs az erdő
És a tiszta égre felhők gyülekeztek:
Hallom a szélzúgást, arcomon is érzem –
Szinte fájni kezdek.*

*Ah, vagy úgy!... szobámat
Hosszu éj kihűt s nyughelyemen fázom:
Künn vad fürgeteg száll, az kotorja szárnyát
Röptiben a házon.*

*Hold-, vagy hóvilág ez,
Mely a telet éjjel sem hagyja feledni?
Vagy talán a nap jó, unalmas robotját
Így-úgy elkövetni?...*

Mintha csak nagy változások előszelét sejténé.

*Kívül a hideg szél
Sűrű apró pelyhet csapdoz ablakomba;
Benn fagyott virágok: a szeszélyes télnek
Dús virágu lombja.*

*Mily sivár ez a tél!
Vastag hó takar be udvart, házi kertet;
Országuton is csak az jár mostan, akit
Isten átka kerget.*

*Országut... hol az most
A mezőt borító tenger hólapályon?
Itt-amott ha látszik ut nélkül bolyongni
Egy magános lábnym.*

S három héttel legjobb barátja, az éppen 25. évét elrúgó Petőfi születésnapja után leírja e sort:

Az is elvesz egyszer (...)

E sorozatom beharangozó levelében, csaknem tíz évvel ezelőtt, 2012. május 5-én, Petőfi **Kutyakaparójából** idéztem – ami éppen a fenti vers kelte előtt egy évvel, 1847 januárjában íródott volt Pesten:

*Ablaka csak egy van és annak is
Üveg csak fele,
Fele pedig ókalendárium
Kitépett levele.*

E héten régi kalendáriumok világába, s ott is a természetről írtakat vizslatva szándékozom ez évi második sétámra hívogatni téged, kedves olvasóm.

A XV–XVI. század fordulóján, a könyvnyomtatás feltalálásával az olvasni tudó ember számára hozzáférhetővé vált a leírt tudás. Az első magyar kalendáriumok a XVI. század második felében jelentek meg Kolozsváron, Bécsben, Nagyszombaton, Keresztúron. Már kezdetben gyakorlati ismeretek, később tájékoztató és szórakoztató olvasmányok is részei lettek a kalendáriumnak. A gyakorlati célú tanácsok jórészt asztrológiai jóvendölések voltak. A jóslatok mögött ógörög és reneszánsz gyökerű világkép állt, miszerint a felső világban mozgó, különböző tulajdonságokkal felruházott égitestek kiszámítható járása s egymásra hatása befolyásolja, mi több, meghatározza a földi eseményeket. A XVIII. század elejéig ez a kalendáriumtípus volt uralkodó. Az asztrológiát sokáig az emberek komolyan vették, hittek benne. Az utóbbi két évszázadban aztán a csillagjóslás a népszerű babonások szintjére süllyedt. Már nem a csillagászok, hanem az ügyeskedő szélhámosok „szak”-területe lett. Sokan persze ma is hisznek a jóslatokban, hiszen olyan jó lenne, ha „meg volna írva a csillagokban”. A régi asztrológia bekövetkező eseményeket soha nem ígért, inkább lehetőségeket vázolt. Mára újra divat lett a csillagjóslás. Régen? Az ember a történelem előtti időkől fogva meg akarta fejteni a csillagos ég titkait, amit hatalmasnak, mindenhatónak képzelt. Nem is tehetett mást, hiszen az ég mindent körülölelt. Az ember rádöbben, hogy a nappalok és éjszakák, az évszakok körforgása összefüggésben van a változó éggel. Tapasztalta a rövid és hosszú nappalok mikéntjét. Megjegyezte a nap-éj egyenlőségek idejét. Megállapította a Hold változásait, s ki tudta számítani a megérkező nagy esőzések esedékességét. S mindezekből azt szűrte le – tévesen –, hogy az égi változások előrejelzik a földi változásokat. Az 1730-as évektől kezdve változik a kalendáriumok összetétele. A tudomány eszmevilága kezd begyűrűzni a nyomtatott szövegekbe. Még így is sok idő kellett ahhoz, hogy 1819-ben megjelenjen az első igazán felvilágosult szellemű, a csillagjóslást teljesen elvető **Debreczeni Magyar Kalendárium**, **Fazekas Mihály** szerkesztésében.

„Zúzmará – a szeszélyes télnek dús virágu lombja”

Benedek Eleket 1902-ben arra kérték, hogy sorolja fel legkedvesebb olvasmányait. Az írni-olvasni tudó székely határőr család 1859-ben született sarja három meghatározó serdülőkori olvasmányát említette. Elsőnek sorolta az 1859-es **István bácsi kalendáriumát**, amelynek „jóízű, becsületes, tanulságos történeteit” sokszor elolvasta. A nagy világegés után szülőföldjére hazatért író 1920-as önéletrajzában, az **Édes anyaföldemben** újra idézte mint az egész család kedves, agyonolvasott könyvét. Edesapja különös megbecsülésének jeleként be is költette. **Mayer István**, a derék esztergomi kanonok szerkesztette ezeket a kalendáriumokat, amelyek – Elek apó szavával élve – *tele voltak a falusi népek való „Egy ballépés ezer bajt hoz” s efféle hasznos erkölcsös történetekkel. Kioktatott arról, hogyan kell a fagyott embert életre keltetni; szívrehatóan prédikált a pálinkaivás szomorú áldozatairól, s örök időkre emlékezetembe vésődött ez a verse: A pálinka gonosz ital.*

Eme kalendáriumok szerzői hittek a leírt gondolat, a nyomtatott betű erejében, ismereteket terjesztő hatalmában, jobbitó sugallatában. Ezek a tollforgatók kötelességüknek érezték, hogy minden lehetséges eszközzel szolgálják a nemzet emelkedését, a sokoldalú kiművelését. Erre a célra felettébb alkalmasnak találták a kalendáriumot. Mint azt az utolsó erdélyi polihisztor, **Brassai Sámuel** írta volt 1854-ben:

A naptárnak összehasonlíthatatlanul nagyobb közönsége lévén, mint bármely más könyvnek, a leghatalmasabb közlekedési eszköznek nézhető, mellyel eszközöket terjeszteni.

Ezért szerkesztett akkoriban kalendáriumot **Vahot Imre**, **Kőváry László**, **Jókai Mór**, s ezért írt a kor tudósai mellett a kalendáriumokba **Arany János** és **Tompa Mihály**.

Ahogy Elek apónak, úgy nekem is volt, nem is egy meghatározó olvasmányom, most ide kerestapám, **Paál Elek** hajdani kovászai lakóházának padlásán felfedezett **Cimborát** illeszttem. Egy feledhetetlen nyáron át (1960-at írtak) olvastam végig a porosodó lapszámok minden mondatát. S többször is kiemelten az **Öcsike „nadselü” gondolatai és csínytevéseit**. A nagy mesemondó ezzel vezette fel a kópemeséket:

Mielőtt elmesélném nektek, hogyan porolták ki Öcsikét, bemutatom nektek, mert ezután többször lesz vele találkozásokot a Cimborában. Öcsike Elek nagypapó unokája, mégpedig a tizenegy valóságos unoka közt időrendben a hatodik. Ha jól számolom, most a nyolcadik esztendő taponna, de már esztendőök óta mulattatja odaát, Magyarországon, az ő pajtásait „nadselü” gondolataival. Ezek a gondolatok igen vidám gondolatok, de rendszerint szomorúan végződnek. Oly szomorúan, hogy Elek nagypapó szíve is sajog belé, nem csak az Öcsike – nadrágja. De hát mégis csak megírtam e „nadselü” gondolatokat, egy az, hogy mulassanak valóságos és nem valóságos unokáim, s no meg: okuljanak is azokból. Öcsikének különféle „nadselü” gondolataiból már könyv is jelent meg Pesten, egyszer talán majd ti is fogjátok olvasni, nem csak a magyarországi gyerekek. Egyelőre elégedjétek meg azokkal a „nadselü” gondolatokkal, amik a Cimborában fognak megjelenni... A magyarországi gyerekek éppen elegendő nevetek a „nadselü” gondolatokkal járó kiporoláson, haad nevensenek most az erdélyi gyerekek. Szóval-szóra így mondá Öcsike, én meg erre ráütöm a pecsétet, s megkezdem a vidám-szomorú történetet ezzel.

Öcsike Benedek Elek valódi unokája volt, **Benedek Marcell** kistfia. Mivel kisebb korában selypített, szinte epikus jelzőként tapadt hozzá a „nadselü” szó, elébb a családi körben, majd a **Cimborá** és a **Jó pajtás** olvasói között is elterjedt. Később levélformában maga írta meg kalandjait, amelyeket Benedek így írt alá: „A másolat hitelül: Elek nagypapó”.

107 évvel ezelőtt, 1915. január 17-én született Öcsike, **Benedek István** orvos, pszichiáter, író, természetjáró. 1941-től a Szegedről Kolozsvárra visszaköltöző **Ferenc József Tudományegyetem** tanára, a második világegés után edesapjával együtt 1945–47-ben még Kolozsváron tanított az akkor megalakult **Bolyai Tudományegyetem**en, 1948-ban tért vissza Budapestre. Orvos- és lélektani szakkönyvei, regényei, irodalom- és művészettörténeti munkái mellett a reáltudományok múltját feltáró **A tudás útja** című könyve az első, amely egységes képet akar adni a darwinizmus fejlődéséről a Kárpát-medencében. 1958-ban megjelent **Csavargás az Alpokban** című munkája más oldalról ismerteti megszerzteágazó tevékenységét. Túrafelszerelését, nagyapja turizmus témájú könyveivel egyetemben, hosszú időn át a dobogókői **Eötvös Lóránd Emlékház**, a magyar turizmus első múzeuma őrizte. (Sajnos a legutóbbi felújítás után – mondván helyet kell találni **Eröss Zsolt** emlékezetének –, a Benedek-anyag már nincs kiállítva.) Méltán említi **ifj. Xántus János**, az 1958-ban első kiadásban megjelent **A természet kalendáriuma** szerzője, példaképei között.

Ilyen elődök szerény utódjának képzelve magam, búcsúzom tőled, kedves olvasóm, egyhétnyi időre.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2022 harmadik hetének kezdetén

„Országuton is csak az jár mostan, akit Isten átka kerget”

79 éve történt a Don-kanyari katasztrófa

79 éve, 1943. január 12-én kezdődött a második világháborúban a szovjet Vörös Hadsereg támadása a Don-kanyarban, melynek következtében a 250 ezer fős 2. magyar hadsereg kötelékéhez tartozó honvédek és munkaszolgálatosok közül mintegy 125-130 ezren estek el, sebesültek meg, vagy estek fogóságba.

A 2. magyar hadsereget német követelésre, kormányközi egyezmény alapján küldték ki a keleti frontra. A németek igényeit hosszas alkudozás után sikerült leszorítani, de azon az áron, hogy a magyar csapatokat hadászati vonatkozásban a németeknek rendelték alá, felfegyverzésüket illetően pedig csak szóbeli ígéretet kaptak Berlinből. 1942 tavaszán mintegy 200 ezer katonát küldtek ki a Don-kanyarba, de már az év novemberében döntöttek arról, hogy kiszállítanak egy 45-50 ezres kontingentet (benné 20 ezer munkaszolgálatost) a magyar katonák egy részének leváltására. Ez azonban éppen az 1943. január 12-i szovjet támadás időpontjával esett egybe, így azok sem jöhettek haza, akiket leváltottak volna, emiatt mintegy 250 ezres magyar hadsereggel kell számolni.

Az első magyar kontingens 1942. július 7-én érte el a Dont, ahol védekező állásokba rendeződtek a Voronyezs és Pavlovszk közötti 208 kilométeres szakaszon. A 2. hadseregben magas volt a tartalékosok aránya, a létszám 20 százalékát nemzetiségiek, főleg románok és ruszinok, 10 százalékát pedig zsidó és baloldali munkaszolgálatosok adták. A fegyverzet és felszerelés (a németekéhez képest) hiányos és korszerűtlen volt. A nyár folyamán a folyó nyugati partján megmaradt szovjet hídfők felszámolására tett sikertelen kísérletek során mintegy 26-27 ezer magyar katona vesztette életét. A tisztikar 20 százaléka, a legénység 15 százaléka és a munka-

szolgálatosok 6 százaléka esett el, halt meg, került hadifogságba vagy sebesült meg október 1-jéig. Az ígért fegyverzet és felszerelés a tél beálltával sem érkezett meg a németektől, akik 1942 novemberében a sztálingrádi csata miatt elkezdték csapatuk kivonását a doni térségből.

A szovjet Vörös Hadsereg 1943. január 12-én, -30–35 fokos hidegben az arcvonaltól északi részén, az urivi hídfőből kiindulva áttörte a magyar vonalat, és 8-12 kilométer mélyen hatoltak előre, majd január 14-én délen, a scsucseji hídfőben, 50 kilométer szélességben törték át a védelmet. A német hadvezetés nem vetette be az arcvonaltól ezen a részen állomásozó egyetlen tartalékát, de a visszavonulást is megtiltotta. Jány Gusztáv vezérezredes ragaszkodott a parancshoz, jóllehet ha már január 15-én elrendeli a visszavonulást, a hadsereg egy részét talán megmenthette volna. A magyar katonáknak a szovjet és a német katonákhoz képest hiányos felszerelésben (amely az akkor itthon rendelkezésre álló legjobb volt), többszörös túlerővel szemben, fagyban, embertelen körülmények között kellett tartaniuk magukat.

Január 16-ára a három részre szakított 2. magyar hadsereg arcvonala felbomlott. Jány január 17-én hajnalban rendelte el az alakulatok visszavonulását, de az elvágott, német 2. hadsereg alárendeltségébe került III. hadtest tovább harcolt. Ezt a hadtestet február 1-jén – miután sem ellátmánya, sem fegyverzete nem maradt – a később szovjet hadifogságba esett parancsnok, Stomm Marcell feloszlatta, s pár ezer katona kijutott a szovjet gyűrűből. A gyakorlatilag már nem létező 2. magyar hadsereg zöme 1943. január 24-én vált ki az arcvonaltól, a III. hadtest azonban csak február 2-4. között tudott kitörni a szovjet gyűrűből. Jányt a jórészt fegyvertelen katonák látványa készítette hírhedt január 24-i hadpa-

rancsának megfogalmazására: „A 2. magyar hadsereg elvesztette becsületét, mert kevés – esküjéhez és kötelességéhez hű – ember kivételével nem váltotta be azt, amit tőle mindenki joggal elvárhatott.” A katonákat gyávasággal vádolta, és a „rend helyreállítása” érdekében a helyszíni felkoncolást is engedélyezte. A megalázó és igazságtalan parancs akkora felháborodást keltett, hogy sok helyen ki sem hirdették, maga Jány április 4-én nyilvánította semmisnek és helyettesítette újjal.

A hadsereg életben maradt katonáit március 5-én hátravonták a Dnyeper folyó nyugati partjára, hazaszállításuk április 6-tól május 30-ig tartott. Jányt, aki az utolsó vonattal távozott, Horthy Miklós kormányzó 1943. augusztus 5-én felmentette parancsnoki tisztségéből. A tábornokot a Népbíróság 1947 októberében háborús bűnösnek halálra ítélte, majd november 26-án kivégezték. 1993. október 4-én a Legfelsőbb Bíróság felmentette Jányt a háborús büntetés miatt ellene emelt vád alól.

A 2. magyar hadsereg közel egyéves keleti hadszíntéri tevékenysége

során elesett, megsebesült és fogóságba esett honvédek és munkaszolgálatosok száma mintegy 125-130 ezer (pontosabb becslés szerint 128 ezer) főre tehető. Közülük 49-50 ezren estek el, és csaknem ugyanennyien sebesültek meg, a hadifogságba esettek száma pedig 27-28 ezerre tehető. Közülük kevesen térhettek vissza, a legtöbben már a hadifogolytáborba szállításuk közben meghaltak, becslések szerint pedig mindössze 3-4 ezren élhették túl közülük a megpróbáltatásokat. Az anyagi veszteséget 70 százalékban, ezen belül a nehézfegyverzetét csaknem 100 százalékban állapították meg. (MTI)

A keleti front 1942 novembere és 1943 márciusa között

Forrás: Wikipédia

Elindult a második világháborús katonahősök adatbázisának honlapja

Elindult a második világháborúban hősi halált halt, megsebesült és hadifogságba esett magyar katonák internetes adatbázisa. A bárkinek hozzáférhető, kutatható iivh-katonahoseink.militaria.hu oldalt kedden mutatták be Budapesten, a Hadtörténelmi Intézet és Múzeumban.

Németh Szilárd, a HM parlamenti államtitkára azt hangsúlyozta: „történelmi múltunk ismerete és feldolgozása elengedhetetlen a nemzet sikeres jövőjének megteremtéséhez. A múlt hősei példát, iránymutatást adnak a ma hőseinek, a Magyar Honvédség katonáinak és mindannyiunknak”.

Emlékeztetett a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum által 2012-ben indított Katonahősök Emlékezete Program a csaknem két évszázada hősi halott, megsebesült, hadifogságba esett, békeidőben, szolgálat teljesítés közben, békefenntartó műveletek során életüket vesztett, magyar honosságú katonák nevét és a hozzá kapcsolódó információkat rendszerezve, adatbázisban teszi elérhetővé (és ezáltal kutathatóvá) a nagyközönség számára.

A program eredményeként 2019-ben mutatták be az első világháborús, mintegy másfél millió magyar

honosságú katonára vonatkozó, feldolgozott adatsort. Tavalay októberben, az 1956-os forradalom és szabadságharc során elhunyt katonák adatbázisa is online felületet kapott a 65. évforduló alkalmából. A második világháborúhoz kapcsolódva pedig már 2017-ben elkészült a www.katonakagulagon.hu is, amely a hadifogolytáborokban meghalt mintegy 66 ezer magyar katona adatait tartalmazza – ismertette az államtitkár.

Németh Szilárd kiemelte: a most elkészült második világháborús adatállomány értékét és jelentőségét az adja, hogy ezen régóta ismert veszteségek közül 241 087 esetnek már a pontosabb körülményei is megismerhetővé váltak. Mindez azért is fontos, mert a háború veszteségei szinte minden magyar családot érintettek, és az ehhez kapcsolódó emlékek és történetek sok esetben még mindig feldolgozásra várnak.

Az államtitkár hazafias kötelességnek nevezte, hogy felkutatásuk, megnevezésük a katonahősöket, kapják meg méltó helyüket a magyar történelemben, és állítsák őket példaként a jövő nemzedékeinek.

Emlékeztetett Orbán Viktor miniszterelnök Ruszin-Szendi Romulusznak a Magyar Honvédség

parancsnokává történő kinevezésekor feladatult szabta, hogy a hadsereg integritásának, fegyelmzett belső rendjének és a magyar katona eszményének megőrzése mellett a Magyar Honvédséget illessze be a társadalomba, fiatalok tízezreit nyerve meg és készítse fel a haza védelmére és a katonaeszmények tiszteletére. Németh Szilárd azt mondta: meggyőződése, hogy ennek „a kormányfői parancsnak” a végrehajtása a katonai emlékezetpolitikánál kezdődik.

Úgy fogalmazott: „büszkén tisztelgünk, és kegyelettel, méltó módon emlékezünk a magyar katonahősökre”, köszönetét fejezve ki a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum dolgozóinak.

„Hajrá magyar honvédek!” – zárta beszédét Németh Szilárd, aki ezt követően ki is próbálta a honlapot, rákeresett a második világháborúban meghalt nagybátyjára, Németh Mihály adataira.

Kovács Vilmos, a múzeum parancsnoka az mondta: hivatali és erkölcsi kötelességüknek tesznek eleget azzal, hogy a Magyar Honvédség történetének veszteségeit tudományos igényességgel feldolgozzák és bemutadják. A társadalomnak, a családoknak tartoznak azzal, hogy megismertessék, a ka-

tonáik, a rokonok milyen áldozatok hoztak a hazáért.

A parancsnok bejelentette, hogy a tervek szerint 2023-ra, a Magyar Honvédség fennállásának 175. évfordulójára elkészül az 1848/49-es szabadságharc, a Magyar Néphadsereg, valamint az 1991 utáni Magyar Honvédség elesett hős katonáinak adatbázisa is.

Valamennyi elkészült és készülő adatbázis elérhető, illetve elérhető lesz a katonahoseink.militaria.hu oldalon – mondta Kovács Vilmos.

Ravasz István, a múzeum történésze részletesen is bemutatta a második világháborús veszteségi adatbázist. Elmondta: az „elesett” és a „sebesült” kifejezések konkrétan a harc közben történeteket jelölik, míg a „meghalt” és a „sérült” a háborúval összefüggésben, de nem harc közben történeteket jelzik. A 10-jegyű azonosság szám első négy számjegye anyakönyvi kerületet jelöl, így abból is következtetni lehet a katona születési helyére – ismertette.

A most elérhetővé tett veszteségi adatsorok három fő forrásból származnak: a HM 22., majd 1945-től 8. osztályának veszteségi dokumentumai alapján készült lajstromból, a HM jogi főosztályának

katonakereséssel kapcsolatos irataiból, valamint a kórházi halotti anyakönyvekből. Felhívta a figyelmet arra is, hogy 1944 őszétől a Magyar Királyi Honvédség veszteségi nyilvántartó rendszere fokozatosan megszűnt, így több hónapnyi veszteségi esetről alig maradtak adatok.

Ravasz István kitért arra is, hogy az adatbázisok – köztük a hadisir.hu is – kiegészítik egymást, így azokat együtt érdemes nézni. Ahogy eddig, ezentúl is számítanak a rokonok, hozzátartozók segítségére, hogy hiteles, korabeli dokumentumaik segítségével pontosíthassák az adatokat.

A Hadtörténelmi Intézet és Múzeum háttéranyagában azt írták: a második világháborúban (a jelenlegi ismeretek szerint) a hősi halált halt magyar katonák száma mintegy 120 ezer és 140 ezer között lehet, a hadifogságban elhunyt katonákkal együtt több mint 200 ezer. A sebesülteké, akik többé már nem harcolhattak, 90 ezer és 100 ezer között lehetett, míg az eltűnteké 120 ezer és 130 ezer közé tehető. A hadifogságba esettek száma – beleértve a keleti és a nyugati hadifogságot – hozzávetőlegesen 500 ezer és 700 ezer között volt. (MTI)

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 980.

Egy magyar közmondást idézünk a rejtvény főszoraiban.

	TÓ A RADNAI-HAVASOK-BAN	BALTI NÉP	ESZTENDŐ ELJUT A CÉLHOZ	MENY-ASSZONY	CSIGA-FELE
1					J
	VILÁGÍTÓ DIÓDA		FOLYÓ (SPANYOL)		
	CS. ÓCEÁNI SZIGETÁLLAM		ROMÁN SZABVÁNY		
2	D	OROSZ NŐI NÉV MEZ		A BŐR VEGYJELE HÍM ÁLLAT	
BASZK TERRORSZERV.			KOCKÁZTOTT ÖSSZEG GÉSA!	A BÁRIUM VEGYJELE NŐI NÉV (FEBR. 6.)	
ERŐSEN FAULTOL			TÖRLŐGUMI RAJONGVA SZERETŐ		
			KÉSŐRE MALASZT-JELZŐ LEHET		
KÖLTŐI ÁRVITA			TE ÉS ÉN A MANGÁN VEGYJELE	PATKÁNY (ANGOL) JEGYZETEL	
			JÉZUS ANYJA FARKAS-VEZÉR	KILO (RÖV.) VERSENYT HIRDET	
... IPSO (ERE-DENDŐEN) CÍN		FÉRFINÉV (MÁJ. 17.) MENJETEK (LATIN)		FÉLKÉSZI IDEGEN FÉRFINÉV	
TÉR-METSZET			ODA-VISSZA FÉRFINÉV CSÚCSTEL-JESÍTMÉNY	FORRÁS (ARAB) AZ EGYIK SZÜLŐ	
KÉPZELT VILÁGÚR-ANYAG			OKTAT PIANO PO NÉLKÜL!		
MAGYAR FUTBALLISTA INDÍTÉK			BRAZIL RÉGIÓ RAKÉTA RE-GÉNÝTÁR		
		FELTETT SZÁNDÉK A LÉGY LÁRVÁJA		A FOSZFOR VEGYJELE ÜDÍTŐ ITAL	
EGO		OXIGÉN ÉS NÁTRIUM OLASZ NÉVELŐ		ELÓTAG: FÜL GALLY	
HAJAT VÁG			MEG-TALÁLJA RÓMAI 1000		
L.N.J.				JUTTAT	

Az EGY FRANCIA ÍRÓ MONDTA című pályázat nyertesei:
 Belii Margit,
 Szászrégen, Radnótfajai út
 Józsa Sándor,
 Marosvásárhely, 1848. út
A pályázati rejtvény megfejtése:
A LÁNGÉSZ SAS, AKI OLYAN BUTA, MINT A LIBA. RENARD
 Kérjük a nyerteseket,
 vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
 a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések a január 7-i számból:
Ikrek: Dobsinai
Skandi: A csend csupa hang, ha érted ezt a néma jelbeszédet.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
 Győzelem tér
 18. szám,
 www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

JANUÁRI ÉVFORDULÓK

	1	2	3	4	A	5	6	7	8	Ó
9					10	10				11
12	L	13	14	15	16	17	18	18	19	
20					21		22		23	
24				25		26		27		
28				29		30		31		C
R		32	33		34	35			36	
37	38		39		40	41	42		43	44
45		46			47		48	49		
50				51			52		53	
Y	54			É		55		V		H

VÍZSZINTES: 1. 48-as tisztt, az USA-ba emigrált, 200 éve született (János). 5. Tájékpfestő, 200 éve született (Károly) ifj.). 9. Nincsenek szülei. 10. Arhiepiscopus. 12. Politikus, publicista, MTA-tag, 200 éve született (Menyhért, gróf). 17. Hordót mérő. 19. Paripa. 20. Hosszú női sál. 21. Hamis. 22. Skálahang. 23. Tolsztoj (orosz író). 24. Tél (orosz). 25. Eladóhely. 27. Mi az hogy! 28. Vaseke része! 29. Baranya megyei helység. 30. Munka (latin). 32. USA-tagállam. 35. Klubegyed. 36. Vasalatlan! 37. Rag, a -va párja. 39. Riska farkatlan! 40. Indul a vonat! 42. Sima felületű. 45. Gárdonyi születési helye. 47. Hullámtörő gát. 49. Szamoai pénz. 50. Későn (latin). 51. Iskolai szoba. 53. A fogaival öröl. 54. Költő, ügyvéd, Petőfi barátja, 200 éve született (Frigyes). 55. Liberális politikus, jogtudós, MTA-tag, 200 éve született (Boldizsár).

FÜGGŐLEGES: 1. Fabulairó (András). 2. Balszam. 3. Belgrád hegye. 4. Kis ház. 5. Elgondolkozó. 6. Terepjáromárka. 7. Üres rés! 8. Budapesti „föld”. 11. Bíró, történetkutató, MTA lev. tag, 150 éve halt meg (István). 13. ... tarda (túzok). 14. Név (latin). 15. Nyalka páros! 16. Pára! 18. Homogén elegy. 20. Vegyész-mérnök, szakiró, tanár, MTA-tag, 150 éve született (Imre). 21. Kézbésít. 23. Látor, bo nélkül! 25. Román szabvány. 26. Holland autójel. 27. Ösztökél. 29. Fejetlen Dávid! 31. Az egyik oldal. 33. Hiba (latin). 34. ... hattyú (Shakespeare). 36. Tarokk-bemondás. 38. Meglepődést kifejező szó. 41. Nobel-díjas vegyész (György). 43. Brazíl tagállam. 44. Zenetanár és lapszerkesztő, 100 éve hunyt el (József). 46. Hárem, falak nélkül! 47. Német író (Karl). 48. Spanyol arany. 50. Talán! 52. Dublin lakója.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket január 27-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Csontváry Kosztka Tivadar egyik festményének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Mohamedán templom tornya – Igazol, alátámaszt. 7. Rangjelző szó – Arrafele! 8. Lékotelezettség – Púpos állat. 9. Páratlan lakoma! – Norvég, ománi és magyar gépkocsijelzés. 11. Szótoldalék – Kissé jeges! 12. Nagyon régi – Vicc, csattanó. 14. Am – Végtelen var! 15. ... álmodom (David Lynch) – Ferde négyszög. 18. Imazáró szó – Puszi. 19. Pengetős hangszer – Sületlen, főtlen. 22. Időhatározó – Gurítani kezd! 23. Vadászskutya – ... TASZSZ, orosz hírügynökség. 25. Csernatonai várrom – A lítium és a hidrogén vegyjele. 27. ... muri (Móricz Zs.) – Savó része! 28. Erő rejlik benne – Dal. 30. Megelőgel – Szipériai folyó. 31. Útburkolatféle – Szellőrózsa.

FÜGGŐLEGES: 1. Törpe – Lábfej alsó felülete. 2. Hivatali helyiség – Létrehoz. 3. Költői sóhaj – Közterület. 4. Foggal öröl – Habos ital, népiesen. 5. Utód, leszármazott – Mozgékony, virgonc. 6. Zacsó – Nyíltartó. 10. Tengeri rák – Joggal támasztott igény. 13. Francia labdarúgó (Samir) – Vízitündér. 16. Küldeménytovábbító szolgáltatás – Román kézilabdázónő (Cristina). 17. Budapesti színház – Torokgyulladás. 20. Fűszernövény – Alaszkai folyó. 21. Tapint – Kísérlet, teszt. 24. Forgalmaz, kereskedik – Kosmetikum-márka. 26. Ideszállít – Latex közepe! 29. Ante meridiem – Máltai és francia autójelzés.
 Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18		S		
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

A MAGYAR
KULTÚRA
NAPJA 2022

TAMÁSI
ÁRON 125
TAMÁSI ÁRON-EMLÉKÉV 2022

TAMÁSI ÁRON
TÜNDÖKLŐ JEROMOS

Rendező: TÖRÖK VIOLA

KULTÚRPALOTA | 2022. 01. 22. 18:00

Főbb szerepekben: PÁL HUNOR | GYÖRFFY ANDRÁS | GYÖRGY KÁROLY
FARKAS SÁNDOR CSABA | MÁRTON EMŐKE KATINKA
Zene: KELEMEN LÁSZLÓ | Koreográfia: HORVÁTH ZSÓFIA | VARGA JÁNOS

Az előadásra a járványügyi szabályok betartásával kerül sor, belépés csak védettségi igazolással lehetséges.
A belépődíj ára: 20 lej. Jegyek korlátozott számban kaphatók a Kultúrpalota jegypénztárában.

A Tamási Áron 125 Emlékév lebonyolítója a Magyarság Háza.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Philippe Sands Kelet-nyugati utca

Karen Hawkins Olthatatlan szenvedély

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel január 1-én, ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családvorostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

Várjuk Önöket!

therezia

A Szászrégeni Polgármesteri Hivatal közleménye

Határozattervezet a részletes településrendezési terv (PUD) engedélyezésére vonatkozó határozattervezet kidolgozásáról a 60126-os telekkönyvszámú telekhez a második autós hozzáférés létrehozása érdekében.

A közigazgatásban a döntéshozatal átláthatóságáról szóló 52/2003. sz., utólagosan módosított és kiegészített törvény előírásainak megfelelően Szászrégen municípium polgármestere értesíti az érdeklődőket a településrendezési terv engedélyezésére vonatkozó határozattervezet kidolgozásáról a 60126-os telekkönyvszámú telekhez a második autós hozzáférés létrehozása érdekében.

A nyilvános vita tárgyát képező határozattervezettel kapcsolatos észrevételeket, javaslatokat vagy ajánlás értékű véleményeket a szászrégeni városházán, a közönségszolgálati irodában lehet benyújtani, elküldeni az office@primariareghin.ro e-mail-címre vagy faxon a 0265-512-542 számra január 21-éig.

A beküldött anyagoknak tartalmazniuk kell a következőket: javaslatok a PUD engedélyezésére vonatkozó határozattervezet kidolgozásáról a 60126-os telekkönyvszámú telekhez a második autós hozzáférés létrehozása érdekében.

Az érdekelt személyek vagy szervezetek, akik/amelyek a nyilvános vita tárgyát képező határozattervezettel kapcsolatban írásbeli megjegyzést, javaslatot vagy véleményt nyújtanak be, a feladás dátumával és a feladó elérhetőségeivel, meg kell jelöljék a tervezetben szereplő cikkelyeket is, amivel kapcsolatban írnak.

A tájékoztató anyagok a szászrégeni városháza hirdetőtábláján és a www.primariareghin.ro honlapon, a „döntések átláthatósága” rovatban tekinthetők meg.

Hitelet
Vasárnap 17³⁰-kor
Balázs Attilával

ETV ERDELYI MAGYAR
TELEVÍZIO

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

r.a.d.i.o

www.radiogaga.ro